

**LIETUVOS PRAMONININKŲ KONFEDERACIJOS PASIŪLYMAI ŠALIES KONKURENCINGUMUI
DIDINTI (santrauka)
2019 m. kovo 25 d.**

I. Produktyvumo didinimas, skaitmeninimo ir inovacijų skatinimas

- Sukurti paskatas pramonės skaitmenizavimui.
- Sukurti ir įveikinti nacionalinę Skaitmeninių inovacijų centrų sistemą, teikiančią paslaugas verslui vieno langelio principu.
- Sukurti paskatas ūkio subjektų integravimui į tarptautines vertės grandines (*sukurti ir įveikinti Lietuvos inovacinio potencialo ekspansijos (ambasadorių) tinklą, siekiant pritraukti papildomas investicijas į eksperimentinės veiklos ir inovacijų sritį*).
- Sukurti inovacijų paklausos ir pasiūlos skatinimo sistemą (*sukurti ikiprekybinių pirkimų ir valstybės mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) užsakymų finansavimo sistemą, turinčią aiškius efektyvumo vertinimo kriterijus ir rodiklius; sukurti mechanizmą, kad inovatyvūs pirkimai sudarytų nemažiau 5 proc. visų viešųjų pirkimų*).
- Skiriant finansavimą moksliniams tyrimams ir programoms, įvesti pritaikomumo ir bendrų projektų su verslu kriterijus.
- Naujai įvertinti MTEP ir inovacijų politiką, pertvarkyti šios srities finansavimo schemą, nustatyti ateinančiam laikotarpiui aiškius inovacijų efektyvumo vertinimo kriterijus ir rodiklius.
- Visuose viešuosiuose pirkimuose, kurių statybos ir projektavimo sąmatinė vertė prasideda nuo 1,5 mln. EUR – **privalomai taikyti BIM metodologiją**.

II. Finansų kapitalo rinkos

- Užtikrinti alternatyvius bankams finansavimo šaltinius: prieigą prie privačių kapitalo fondų, draudimo fondų, rizikos kapitalo fondų ar privačių pensijų fondų.
- Didinti konkurenciją bankų sektoriuje.

III. Transportas ir infrastruktūra

- Spręsti pasienio kontrolės punktų pralaidumo klausimus.
- Užtikrinti kelių priežiūros ir plėtros programos vykdymą.
- Išgryninti kelių priežiūros vykdymo funkcijas ir užtikrinti lygiavertes konkuravimo su privatu verslu sąlygas.
- Spręsti užsieniečių įdarbinimo klausimus.

IV. Energetika

- Užtikrinti elektros energijos perdavimo kokybę, minimizuojant trūkių skaičių.
- Užtikrinti konkurencingas energijos išteklių kainas (regiono kainų vidurkį) pramonės vartotojams bei verslui.
- Keisti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) nustatymo principus; netaikyti VIAP mokesčio už nuosavos gamybos elektros energiją.
- Suderinti su pramonės atstovais nuostatas Elektros energetikos įstatyme dėl sinchronizacijos.

V. Švietimas

- Sukurti skatinantį naudoti pameistrystės modelį.
- Sukurti integralią profesinio orientavimo sistemą, įtraukiant į šį procesą ir verslo atstovus.
- Optimizuoti švietimo įstaigų tinklą.
- Užtikrinti visapusišką IRT raštingumo mokymą visuose švietimo sistemos lygmenyse.

VI. Darbo jėgos problemų sprendimas

- Standartizuoti bedarbių asmenybės vertinimą (bendras kompetencijų profilis).
- Užtikrinti detalų bedarbių supažindinimą su darbo rinkos situacija (dalyvaujant darbdaviams), vidutiniais mokamais atlyginimais sektoriuose pagal regionus.
- Nemažinti išmokų buvusiems statutiniams darbuotojams, apsisprendusiems grįžti į darbo rinką.
- Sukurti sistemą, kuri leistų stebėti ir vertinti kiekvieno fizinio asmens per metus valstybei sumokamų mokesčių ir gaunamų išmokų bei kitų naudų balansą. Tai būtų instrumentas teisiniam reguliavimui tobulinti, siekiant užtikrinti teisingesnį apmokestinimą, skatinti grįžimą į darbo rinką ir mokėti mokesčius.
- Supaprastinti ir paspartinti darbuotojų iš trečiųjų šalių įdarbinimo procesus.

VII. Aplinkosauga

- Išspręsti „Metrail“ situaciją ir imtis reikiamų teisėkūros ir kontrolės veiksmų, kad istorija nepasikartotų.
- Operatyviau spręsti su GPAIS susijusią problematiką.
- Aktyviau koordinuoti ir taikyti papildomas reguliacines bei finansines priemones, skatinančias verslą sukurti žiedinės ekonomikos keliu.
- Atsakyti Aplinkos ministerijai nebūdingų funkcijų.

VIII. Darbo jėgos apmokestinimo mažinimas ir socialinės sistemos subalansavimas

- Toliau mažinti „Sodros“ įmokų tarifą darbo jėgai.
- Tikslinti „Sodros“ „grindų“ taikymo atvejus.
- Susieti „Sodros“ įmokas su asmenine apdraustojo pensijos sąskaita, kad matytųsi asmeninis kaupimas.
- Įteisinti privataus kaupimo galimybes ne tik pensijų, bet ir kitose socialinės apsaugos srityse (sveikatinimo reikmėms, nedarbo, ligos išmokoms), siekiant subalansuoti įmokų ir išmokų sistemą.

IX. Biurokratinės ir administracinės naštos mažinimas, skaitmenizavimo didinimas

- Mažinti statistinių ataskaitų skaičių.
- Supaprastinti mokesčių apskaitymą, mokėjimą, deklaravimą ir susigražinimą.
- Užtikrinti duomenų pateikimo nedubliavimą.
- Užtikrinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą.
- Skatinti ir plėsti paslaugų bei procedūrų skaitmenizavimą, įtraukiant naujas viešojo administravimo ir privataus sektoriaus sritis.
- Didinti gyventojų IRT raštingumą.
- Užtikrinti verslo subjektų teikiamų duomenų apsaugą.
- Naudoti didžiųjų duomenų (ang. *Big data*) analitines programas valstybės valdyme.
- Gerinti valstybės institucijų duomenų atvirumą, siekiant sukurti atviris duomenimis grindžiamą progresyvų viešąjį sektorių.

X. Verslo ir valdžios dialogo stiprinimas

- Mažinti teisės aktų projektų, svarstomų ir priimamų skubos tvarka, skaičių, aptariant su socialiniais partneriais pakeitimų ar naujo reguliavimo tikslingumą ankstyvojoje teisėkūros proceso stadijoje.
- Įteisinti lygiateisiškumo principus sutartyse, standartizuojant sutarties formą, kai viena iš šalių yra valstybė.
- Užkardyti valstybės paramą ar biudžetinius asignavimus gaunančių subjektų nelygiateisį konkuravimą su kitais privačiais verslo subjektais.